

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 14Co/17/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8512203364
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Majerník
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8512203364.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: Profidebt Slovakia, s.r.o., so sídlom Mliekarenská 10, 820 05 Bratislava, IČO: 35 925 922, právne zastúpeného spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Peter Kováč, s.r.o., so sídlom Kubáňho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 36 857 033, proti žalovanému: P. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného: OZ právna pomoc spotrebiteľom, so sídlom Sofijská 13, 040 13 Košice, IČO: 42 247 268, právne zastúpeného advokátom JUDr. Ladislavom Miklušom, so sídlom Stará Baštová 2, 040 01 Košice, doručovacia adresa: Budapeštianska 8, 040 13 Košice, o zaplatenie 708,86 eur s prísl., o odvolaní vedľajšieho účastníka proti uzneseniu Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 5C/80/2012-76 zo dňa 8.1.2013, zhodou hlasov členov senátu takto

rozhodol:

M e n í uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti o náhrade trov konania tak, že žalobca je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Ladislava Mikluša trovy prvostupňového konania vo výške 118,16 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

Žalobca j e p o v i n n ý nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Ladislava Mikluša trovy odvolacieho konania vo výške 16,11 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

odôvodnenie:

Prvostupňový súd napadnutým uznesením zastavil konanie. Ďalším výrokom účastníkom, vrátane vedľajšieho účastníka náhradu trov konania nepriznal a posledným výrokom uznesenia vrátil žalobcovi zostávajúcu časť zaplateného súdneho poplatku zo žaloby vo výške 35,37 eur.

Rozhodnutie zdôvodnil tým, že žalobca sa domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 708,86 eur s príslušenstvom z dôvodu nezaplatenia ceny za telekomunikačné služby poskytnuté jeho právnym predchodcom žalovanému. Podaním doručeným súdu dňa 14.12.2012 vzal žalobca návrh v celom rozsahu späť a navrhol konanie zastaviť. Vzhľadom na späťvzatie návrhu pred začatím pojednávania vo veci samej prvostupňový súd v zmysle § 96 O.s.p. konanie zastavil. Výrok o náhrade trov súd zdôvodnil citáciou § 146 odsek 2 O.s.p.. Žalobca späťvzatím žaloby zavinil zastavenie konania, preto by mal v zásade nahradiť trovy konania. Žalovaný návrh na náhradu trov konania nepodal, ani mu trovy nevznikli, preto mu prvostupňový súd náhradu trov konania nepriznal. Vedľajší účastník si uplatnil nárok na náhradu trov konania, a to náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 118,16 eur. Prvostupňový súd však nepovažuje vynaložené trovy za účelné. Vychádzal z toho, že úkon príprava a prevzatie zastúpenia vykonáva právny zástupca vedľajšieho účastníka bez toho, aby mal vedomosť o predmete konania, teda právny zástupca sa ani nemohol pripraviť na právne zastúpenie, keďže nemal vedomosť o predmete konania. Pokiaľ ide o vyjadrenie k návrhu, súdu je z úradnej činnosti známe, že vedľajší účastník resp. jeho právny zástupca má vyhotovených pár vzorov vyjadrení, v ktorých dopĺňa len meniace sa údaje.

Tieto námietky pritom vo veľkej väčšine prípadov nie sú právne zložité. Z týchto dôvodov prvostupňový súd vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie vedľajší účastník. Napadol ním len výrok, ktorým mu súd nepriznal náhradu trov konania. Navrhol v tejto časti uznesenie zmeniť tak, že žalobca je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy prvostupňového konania vo výške 118,16 eur, ako aj zaviazat' zaplatiť trovy odvolacieho konania vo výške 16,13 eur. Má za to, že trovy vedľajšieho účastníka boli účelne vynaložené. Tvrdí, že išlo o trovy právneho zastúpenia, ktoré bezprostredne súviseli s konaním. Právny zástupca vedľajšieho účastníka podal vyjadrenie k žalobe až po tom, čo sa oboznámil s jej obsahom. Vedľajší účastník svoje právne a skutkové posúdenie prípadu vykonal pri prvom úkone, ktorý mu patril, v dôsledku ktorého vzal žalobca žalobu späť, preto nie je tento úkon ani nadbytočným. Vyjadrenie vedľajšieho účastníka bolo spôsobilé pozitívne ovplyvniť rozhodnutie súdu v prospech spotrebiteľa, súd nemôže sám vzniesť námietku premlčania. Z týchto dôvodov treba považovať trovy právneho zastúpenia za účelné. Vedľajšiemu účastníkovi bol daný priestor, aby sa k veci vyjadril, chránil práva spotrebiteľa, čo aj pri prvom úkone, ktorý mu patril, urobil. Vedľajší účastník je riadnym účastníkom, teda v súlade s článkom 47 ods. 2 Ústavy SR aj Občianskym súdnym poriadkom má právo vždy si zvoliť na zastupovanie advokáta od začiatku konania, nie iba podľa náročnosti prípadu. Právo na právne zastúpenie vedľajšieho účastníka spotrebiteľského združenia advokátom, deklaruje aj rozsudok Súdneho dvora EÚ (druhá komora) z 22.12.2010 vo veci DEB proti Spolková republika Nemecko C-279/09, v ktorom sa konštatuje, že zásada účinnej súdnej ochrany, ako je stanovená v článku 47 Charty základných práv EÚ, sa má vykladať v tom zmysle, že nie je vylúčené, aby sa jej dovoľovali právnické osoby. Z toho vyplýva, že aj právnické osoby musia mať možnosť poradiť sa, obhajovať a nechať sa zastupovať. Záver o tom, že občianske združenie musí mať zo svojej podstaty odborný aparát na právnu pomoc spotrebiteľom je nesprávny, neústavný a neudržateľný.

Žalobca ani žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadrili.

Podaným odvolaním neboli dotknuté výroky o náhrade trov žalovaného, o zastavení konania ani výrok o vrátení časti súdneho poplatku, preto nadobudli právoplatnosť a v tejto časti nebolo možné napadnuté uznesenie preskúmať (§ 159 ods. 1, 3 a § 206 ods. 2 O.s.p.). Pri preskúmaní odvolaním napadnutej časti uznesenia bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený túto časť uznesenia preskúmať z iných dôvodov, než ktoré boli výslovne uvedené v podanom odvolaní. Výnimkou by mohli byť len vady konania, pokiaľ by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 1, 3 O.s.p.). Po takomto preskúmaní napadnutého uznesenia dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie vedľajšieho účastníka je opodstatnené.

Pre rozhodnutie v tejto veci má zásadný význam posúdenie účelnosti úkonov právnej služby poskytnutej vedľajšiemu účastníkovi jeho právnym zástupcom v tomto konaní.

Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je možné účastníkovi konania priznať len náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva (§ 142 ods. 1 O.s.p.). Účelnosť vynaloženia trov sa stotožňuje s nevyhnutnosťou alebo s právnou možnosťou vynaloženia trov spojených s uplatňovaním ústavne zaručeného práva na právnu pomoc (článok 47 ods. 2 Ústavy SR). Nevyhnutné sú tie trovy, ktoré sa musia vynaložiť na procesné úkony nariadené súdom, napr. na vyjadrenie k žalobe a vykonanému dôkazu.

Typickými účelne vynaloženými trovami spojenými s právnou možnosťou vykonania procesného úkonu je podanie žaloby vo veci samej, či podanie opravného prostriedku proti rozhodnutiu súdu. Vyjadrenie k podanej žalobe je minimálne realizáciou právnej možnosti vykonania takého úkonu, pokiaľ nejde dokonca o povinnosť uloženú súdom (§ 114 ods. 2 O.s.p.). Preto žalovaný účastník, ktorému bola doručená žaloba, má právo na náhradu trov konania vzniklých jeho vyjadrením sa k podanej žalobe bez ohľadu na to, či jeho vyjadrenie bolo doručené žalobcovi za predpokladu, že vyjadrenie žalovaného bolo doručené súdu pred doručením prejavu vôle žalobcu o späťvzatie žaloby. Ide o dôsledok toho, že vyjadrenie sa k žalobe je realizáciou práva žalovaného na takýto prejav vôle. Účelnosť vynaloženia trov

sa však posudzuje vždy podľa okolností konkrétneho prípadu. Za neúčelne vynaložené trovy je možno považovať napr. aj také, ktorých vynaloženie objektívne nemohlo ovplyvniť priebeh konkrétneho sporu. Boli by nimi napr. trovy vzniklé vyjadrením k žalobe doručeným súdu až po oznámení späťvzatia žaloby žalovanému účastníkovi.

V zmysle § 137 O.s.p. sa za trovy konania okrem iného považujú aj odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Právo nechať sa zastupovať advokátom v súdnom spore priznáva súdna prax aj fyzickým osobám s právnickým vzdelaním, ba aj advokátom (v palmárnych sporoch).

Druhy trov konania sú v ustanovení § 137 O.s.p. vymenované len príkladmo. Môžu to teda byť aj iné trovy vzniklé pri účelnom uplatňovaní, alebo bránení práva na súde.

Vedľajší účastník má rovnaké práva a povinnosti, ako majú účastníci konania. Výnimku tvoria len tzv. dispozičné úkony, a to či už disponujúce s konaním (napr. späťvzatie návrhu podľa § 96 O.s.p.), alebo disponujúce s predmetom konania (§ 95 a § 99 O.s.p.).

Právo na náhradu trov konania vzniká vedľajšiemu účastníkovi len za predpokladu a v rozsahu, v akom by mal úspech účastník, na ktorého strane vystupuje. Ak takémuto účastníkovi nevzniklo právo na náhradu trov konania, nemôže si uplatňovať náhradu trov ani vedľajší účastník stojací na jeho strane. Pokiaľ by bol takýto účastník zastúpený právnym zástupcom v konaní úspešný a vzniklo by mu právo na náhradu trov právneho zastúpenia, vzniklo by právo na náhradu trov právneho zastúpenia aj vedľajšiemu účastníkovi zastúpenému právnym zástupcom.

V preskúmvanej veci vstúpilo dňa 24.8.2012 do konania ako vedľajší účastník OZ právna pomoc spotrebiteľom. Jednalo sa o vstup podľa § 93 ods. 2 O.s.p., keďže združenie je právnickou osobou, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľov podľa zákona číslo 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Predmet činnosti takéhoto združenia je vymedzený v § 25 ods. 1, 2 zákona číslo 250/2007 Z. z.. Predmetom činnosti podľa týchto ustanovení nie je uplatňovanie ústavného práva fyzických osôb na obhajobu a ochrana práv a záujmov fyzických osôb v súlade s Ústavou SR, ústavnými zákonmi, zákonmi či inými všeobecne záväznými právnymi predpismi, ani poskytovanie právnych rád, spracúvanie právnych rozborov, či správa majetku klientov. To sú v podstate oprávnenia, ktoré môže vykonávať len advokát (§ 1 ods. 1, 2 zákona číslo 586/2003 Z. z.). To platí aj v prípade, keď advokát vykonáva advokáciu v združení podľa § 13 ods. 3 zákona 586/2003 Z. z..

Naproti tomu združenie môže v súdnom konaní podať len návrh na začatie konania na súde vo veci ochrany práv spotrebiteľov alebo môže sa stať účastníkom súdneho konania, poprípade môže zastupovať spotrebiteľa v konaniach pred štátnymi orgánmi o uplatňovaní jeho práv spotrebiteľa (§ 25 ods. 1, 2 zákona číslo 250/2007 Z. z., § 26 ods. 5 O.s.p.). Môže však aj vstúpiť do konania na strane spotrebiteľa ako vedľajší účastník podľa § 93 O.s.p..

Žalovaný účastník si môže úspešne uplatňovať náhradu trov právneho zastúpenia, okrem iného, za splnenia podmienky, že sa jedná o právne zastupovanie za obdobie potom, čo mu bola doručená žaloba na začatie súdneho konania. Pokiaľ aj následne žalobca zoberie túto žalobu späť, má žalovaný právo na náhradu trov konania za splnenia podmienok uvedených v § 146 ods. 2 O.s.p., t. j. za predpokladu, že žalobca vzal žalobu späť z iných dôvodov, než pre správanie sa žalovaného, z ktorého by bolo možné vyvodiť opodstatnenosť podanej žaloby, ale aj za podmienky, že šlo o úkony právnej služby vykonané účelne. Ako už bolo konštatované, napísanie vyjadrenia žalovaného k doručenej žalobe doručené súdu pred jej späťvzatím je možné považovať za účelne vykonaný úkon, a preto aj takto vzniklé trovy právneho zastúpenia sú trovami potrebnými na účelné bránenie práva.

V preskúmvanej veci bola podaná žaloba na súd dňa 21.6.2012. Táto bola doručená do vlastných rúk žalovanému dňa 28.11.2012. Združenie OZ právna pomoc spotrebiteľom zahlásilo vstup do konania ako vedľajší účastník už dňa 24.8.2012. Následne dňa 28.11.2012 doručil vedľajší účastník súdu vyjadrenie vo veci samej, ktoré však nebolo doručené žalobcovi. Tento dňa 14.12.2012 zobral žalobu späť bez uvedenia akýchkoľvek dôvodov. Zo spisu nie je zistiteľné, že by dôvodom pre späťvzatie bolo také správanie sa žalovaného, z ktorého by bolo možné vyvodiť, že žaloba bola podaná dôvodne, t. j. napr. zaplataenie vymáhaného záväzku. K späťvzatiu žaloby došlo skôr, ako súd zahájil pojednávanie vo veci samej. V dôsledku toho k späťvzatiu žaloby nebolo potrebné zisťovať súhlas, prípadný nesúhlas žalovaného účastníka (§ 96 ods. 2, 3 O.s.p.).

V preskúmvanej veci bolo žalovanému doručené súčasne so žalobou na začatie súdneho konania aj oznámenie o vstupe vedľajšieho účastníka do konania. Žalovaný neoznámil súdu, že nesúhlasí so vstupom Združenia do konania na jeho strane ako vedľajšieho účastníka. Za tohoto stavu možno konštatovať, že boli splnené všetky podmienky pre účinný vstup právnickej osoby (združenia podľa § 25 Zákona o ochrane spotrebiteľa) vymenované v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp zn. 3Cdo 188/2012 zo dňa 5.2.2013.

Účinnosť vstupu vedľajšieho účastníka do konania v spojení so vznikom práva žalovaného na náhradu trov prvostupňového konania podľa § 146 ods. 2 O.s.p. má za následok, že aj vedľajšiemu účastníkovi vzniklo právo na náhradu všetkých účelne vynaložených trov prvostupňového konania. Patrí mu teda aj právo na náhradu účelne vynaložených trov právneho zastúpenia vzniklých zastupovaním vedľajšieho účastníka splnomocneným advokátom za predpokladu, že by takáto náhrada patrila za obdobné úkony aj žalovanému účastníkovi.

Napriek tomu, že vedľajší účastník vstúpil do konania bez toho, že by si vyžiadal sám súhlas žalovaného účastníka, ako aj bez toho, že by bol oboznámený s obsahom spisu, je možné mu uznať za prvý úkon právnej služby „prevzatie a príprava zastúpenia“ v zmysle § 13a ods. 1 písm. a) vyhl. č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb - ďalej len Vyhláška. Tento úkon právnej služby sa preukazuje obdobne ako pri zastupovaní „hlavného“ účastníka predložením plnej moci, avšak za podmienky zahľadzenia vstupu do konania podľa § 93 ods. 3 O.s. p.. Z hľadiska posudzovania účelnosti tohoto úkonu právnej služby nie je právne významné, či sa právny zástupca oboznámil s vecou pred alebo po zahľadzení vstupu do konania. Účelnosť tohoto úkonu sa posudzuje v závislosti od účelnosti vykonania ďalších úkonov právnej služby. Samotné zahľadzenie vstupu do konania bez vykonania iných úkonov právnej služby, nie je účelne vykonaným úkonom právnej služby.

V preskúmvanej veci vedľajší účastník prostredníctvom svojho právneho zástupcu vykonal ďalší úkon právnej služby vo forme vyjadrenia k veci samej zo dňa 28.11.2012. Tento úkon právnej služby priamo neovplyvnil ďalší priebeh konania, keďže ho prvostupňový súd nedoručil účastníkovi. Obaja účastníci však boli informovaní o vstupe vedľajšieho účastníka do konania uznesením zo dňa 15.11.2012 a vyjadrenie k podanej žalobe zo strany vedľajšieho účastníka stojaceho na strane žalovaného, je spravidla účelne vykonaným úkonom sledujúcim ochranu práv žalovaného účastníka. Vyjadrenie vedľajšieho účastníka urobené za splnenia týchto podmienok by nebolo možné považovať za účelne vykonaný úkon napr. v prípade, že by šlo len o formálny, či až formulárový úkon, z ktorého je zjavná jeho neadresnosť a neznalosť preskúmvanej veci.

Za týchto okolností patrí vedľajšiemu účastníkovi náhrada trov právneho zastúpenia za oba skôr uvedené úkony právnej služby.

Tarifnú hodnotu veci v priebehu prvostupňového konania tvorila čiastka 708,86 eur (§ 10 ods. 1, 2 vyhlášky číslo 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb - ďalej len Vyhláška) a hodnota jedného úkonu právnej služby je 51,45 eur. K tejto odmene sa pripočítava paušálna náhrada miestneho prepravného a miestnych telekomunikačných poplatkov podľa § 16 ods. 3 Vyhlášky, ktorá sa v roku 2012 priznávala vo výške 7,63 eur. Súčet týchto odmien a náhrad predstavuje sumu 118,16 eur.

Preto v súlade s § 220 O.s.p. odvolací súd zmenil uznesenie vo výroku o náhrade trov prvostupňového konania a zaviazal žalobcu nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy vo výške 118,16 eur.

Úspech v odvolacom konaní mal taktiež vedľajší účastník. Preto v súlade s § 142 ods. 1 a § 224 ods. 1 O.s.p. mu vzniklo právo na náhradu všetkých účelne vynaložených trov odvolacieho konania. V tomto prípade sa jedná o náhradu trov právneho zastúpenia za napísanie odvolania proti uzneseniu súdu prvého stupňa.

Keďže predmetom odvolacieho konania bola len náhrada trov prvostupňového konania, ktorej sa vedľajší účastník domáhal vo výške 118,16 eur, tvorí tarifnú hodnotu veci v odvolacom konaní len táto čiastka. Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby z tejto hodnoty je 16,60 eur. V súlade s § 13a ods. 2 písm. b) Vyhlášky sa odmena znižuje na jednu polovicu základnej sadzby tarifnej odmeny, t. j. na čiastku 8,30 eur. Paušálna náhrada za jeden úkon právnej služby vykonanej v roku 2013 sa rovná sume 7,81 eur. Celková výška náhrady predstavuje sumu 16,11 eur.

Obe skôr uvedené sumy je žalobca povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka (§ 149 ods. 1, 3 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.